

-REVOLUTIA GLORIOASA-

(1640-1688)

La mijlocul secolului al XVII-lea, Anglia a fost bulversata de o revolutie burgeza ce a adus instaurarea Republicii. Dupa moartea lui Cromwell (1658), monarhia va fi restabilita, avand insa alaturui un Parlament al carui rol crescuse foarte mult.

ORIGINILE REVOLUTIEI ENGLEZE

Incepand cu secolul al XVI-lea, Anglia s-a dezvoltat economic treptat, bazandu-se pe initiative individuale, concurenta si profit, ce au produs transformari sociale importante.

Noua nobilime (care era interesata in dezvoltarea manufacturilor, a fermelor de tip capitalist in agricultura si comertul maritim), impreuna cu burghezia in formare, au inceput sa controleze viata economica a tarii. Nobile forte sociale erau larg reprezentate in Parlament, o mai veche adunare de stari care smulsese regelui, dreptul de a aviza legislative si fiscal politica acestuia. Folosind institutia parlamentara ca mijloc de control asupra monarhiei, acestia au incercat sa impuna o politica de "libertati", conforma cu interesele lor.

Pe de alta parte insa, de suveran depindeau brevetele pentru inaintarea intreprinderilor industriale si comerciale, ceea ce constituiau o piedica in calea cresterii productiei si a dezvoltarii schimburilor.

Tendintele absolutiste, vizibile in timpul dinastiei Tudorilor, si accentuate odata cu urcarea pe tron a Stuartilor (1603), vor adduce cele doua institutii, intr-o stare conflictuala.

Alt motiv al divergentelor aparute, au fost datorate de faptul ca regele conducea biserica Anglicana, in vreme ce majoritatea burgheziei si a nobilimii, era puritana. Acestia cereau "purificarea" Bisericii de urmele catolice, de aceea, lupta impotriva absolutismului regal, devinea si una impotriva bisericii oficiale.

Astfel, se impartisera in doua tabere: de o parte era suveranul cu pretentii absolutiste, Anglican sustinut de vechea nobilime, iar de cealalta parte, era Parlamentul burzesc si puritan, adept al libertatii economice si al initiativei individuale.

In 1628, Parlamentul i-a adresat lui Carol I Stuart, o "Petitie a dreptului", in care ii atragea atentia asupra limitelor puterii regale, cat si asupra prerogativelor parlamentare, dobandite de-a lungul secolelor. Regele a raspuns, dizolvand adunarea (1629).

A urmat o perioada de guvernare fara Parlament, timp in care suveranul a accentuat conducerea personala si s-a lasat atras intr-un lung si costisor razboi cu Scotia. Nevoia de bani, l-a obligat pe Carol I sa convoace din nou Parlamentul in anul 1640. Profitand de situatia dificila in care se afla monarhia, acesta a impus regelui demiterea si condamnarea colaboratorilor sai cei mai apropiati si anularea impozitelor adoptate in perioada anterioara.

Rau sfatuit, Carol I a incercat o lovitura de forta, cerand arestarea liderilor adunarii. Dar populatia inarmata a Londrei i-a aparut, ceea ce l-a obligat pe rege sa plece din capitala.

Razboiul civil (1642-1649), care a urmat, l-a impus pe Oliver Cromwell in fruntea armatei Parlamentului, care sub conducerea sa, a obtinut victorii decisive asupra trupelor regale.

Carol I a fost prins, judecat si apoi executat (1649).

REPUBLICA SI RESTAURATIA STUARTILOR

Necesitatea instaurarii unei guvernari autoritare a determinat lovitura de stat prin care Cromwell a dizolvat Parlamentul(1653) si s-a proclamat Lord Protector.Noul regim(Protectorat),era de fapt o dictatura militara,facand sa domneasca in Anglia ordinea puritana.Regimul autoritar a lui Cromwell,a creat insa si nemultumiri,care dupa moartea sa,au obligat armata sa gaseasca o solutie.Ocupand Londra(1660),generalul Monk,l-a invitat pe Carol al II-lea,fiul celui executat cu un deceniu in urma,sa se intoarca pe tron.

Noua etapa din istoria Angliei,a cuprins domnia regelui Carol al II-lea Stuart(1660-1685) si a fratelui sau,Iacob al II-lea(1685-1688).Ambii vor incerca sa impuna absolutismul regal sis a restaureze catolicismul ca biserica oficiala,ceea ce va determina unirea tuturor fortelor politice impotriva Stuartilor.In acest context,a fost chemat la tron,ginerele lui Iacob I,Wilhelm de Orania,protestant; incoronarea acestuia a fost precedata de acceptarea "Declaratiei Drepturilor",in care Parlamentul preciza drepturile si indatorile poporului si ale regelui.

Se infaptuia astfel,"Revolutia Glorioasa",dupa cum a fost numit evenimentul de istoriografia britanica.

-REFERAT REALIZAT DE SERBANUCA MARIA-MIHAELA-